Riedsútstel

Ried	:	29 februari 2024
Agindapunt	:	9
Status	:	Meningvormend/Besluitvormend
Program	:	Programma 0 - Bestuur en ondersteuning
Eardere behandeling	:	Informatiebijeenkomst op 21 december 2023 Informatiebijeenkomst op 16 januari 2024
Portefúljehâlder	:	Dhr. O.F. Brouwer en dhr. T. Brinkman
Amtner	:	Mevr. W.J. Camfferman
Taheakke	:	1. Document 'Koersbepaling: Bouwen aan de gemeente Achtkarspelen'
Saak- en stiknûmer	:	Z2024-00079 / S2024-01649

Underwerp
Vaststelling koersbepaling gemeente Achtkarspelen

Wy stelle jo foar te besluten om:
1. Het document 'Koersbepaling: Bouwen aan de gemeente Achtkarspelen' vast te stellen.

Koarte gearfetting
In het traject van ontvlechting en opbouw is aan de orde het nemen van een besluit door de gemeenteraad over de Koersbepaling van de gemeente Achtkarspelen. De Koersbepaling geeft antwoord op de vraag: Wat voor gemeente wil Achtkarspelen per 1 januari 2025 zijn? Daarmee geeft de raad het college de kaders mee op basis waarvan de ambtelijke organisatie kan worden ingericht. De Koersbepaling is daarbij leidend en biedt houvast en duidelijkheid voor het vervolg.

Foech ried/kolleezje
De raad stelt het document 'Koersbepaling: Bouwen aan de gemeente Achtkarspelen' vast. Het college werkt vervolgens de Koersbepaling uit tot de koersvertaling en het inrichtingsplan en stelt deze vast. Het college is ook verantwoordelijk voor realisatie hiervan.

Ynlieding
In 2023 hebben de gemeenteraden van Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel besloten de ambtelijke samenwerking in de GR WM8KTD te beëindigen en als zelfstandige ambtelijke organisaties verder te gaan. Adviesbureau Twijnstra Gudde is in de arm genomen om de ontvlechting van de gezamenlijke organisatie te begeleiden. Beide colleges hebben het plan van aanpak onvlechting 8KTD vastgesteld, waarin ook een planning wordt gegeven van het opbouwspoor.

Beide gemeenten doorlopen -afzonderlijk van elkaar- hun eigen opbouwspoor, maar hebben zich wel aan dezelfde mijlpalen te houden, die gerelateerd zijn aan het Plan van Aanpak ontvlechting 8KTD. Het gehele opbouwspoor (2024 met mogelijke uitloop in 2025) vindt plaats onder leiding van een daartoe aangestelde programmaleider samen met een bestuurlijk opbouwteam en een ambtelijk opbouwteam.
Rijnconsult adviseert bij de eerste onderdelen van het opbouwspoor, namelijk het vaststellen van de Koersbepaling en de Koersvertaling. De opdracht voor Rijnconsult eindigt per 1 april 2024, dan dient de Koersvertaling te zijn afgerond, met als resultaat een inrichtingsplan van de ambelijke organisatie Achtkarspelen per 1 januari 2025.
De eerste belangrijke mijlpaal is het nemen van een besluit door beide gemeenteraden over de Koersbepaling op 29 februari 2024.

Histoarje
7 februari 2023: het college informeert de raad over de gezamenlijke constatering van de colleges van Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel dat de ambtelijke samenwerking via de Werkmaatschappelijk geen duurzaam toekomstperspectief heeft en vraagt de raad om politieke duidelijkheid over de toekomst van de bestuurlijke samenwerking.

22 juni 2023: de raad stemt in meerderheid voor het scenario "afscheiden, zelfstandig verder" en draagt het college op om met een plan van aanpak te komen.

16 november 2023: presentatie plan van aanpak Ontvlechting Werkmaatschappij 8KTD in de informatiecarrousel.

21 december 2023: onder leiding van Rijnconsult vindt een beeldvormende raadsbijeenkomst plaats over de vraag: Wat voor gemeente wil Achtkarspelen zijn?

9 januari 2024: onder leiding van Rijnconsult vinden Dialooggesprekken plaats tussen raadsleden over de vraag: Wat voor gemeente wil Achtkarspelen zijn?

16 januari 2024: Rijnconsult presenteert de zgn. Potloodschets. Hierin is de opgehaalde informatie vanuit de gemeenteraad, personeel en Mienskip samengebracht. De Potloodschets is een opmaat naar de Koersbepaling.

Te berikken effekt
Met de Koersbepaling geeft de gemeenteraad richting aan de opbouw van de zelfstandige ambtelijke organisatie voor Achtkarspelen. Op basis van de Koersbepaling kan, als volgende stap in het opbouwproces, het college keuzes maken over bijvoorbeeld de dienstverlening aan onze inwoners en de uitvoering van (wettelijke) taken en welke organisatievorm nodig is om dat te bereiken.

Arguminten
1. *Bouwen aan de gemeente Achtkarspelen*
   De Koersbepaling staat aan het begin van de opbouw van de nieuwe ambtelijke organisatie. Het bouwen vindt plaats in 2024, maar zal ook in de jaren daarna doorgaan.

2. *Gezamenlijke inbreng*
   De Koersbepaling is de uitkomst van bijeenkomsten met de gemeenteraad, medewerkers en inbreng van inwoners via participatieplatform DenkMee. Er bleken opmerkelijk veel overkomsten tussen de Dialoogsessies met raadsleden en medewerkers. De inbreng vanuit de inwoners sloot hier ook goed op aan. Een goede basis om te gaan bouwen.

3. *Koersbepaling geeft houvast*
   De koers geeft houvast om aan de keuzes in het opbouwen en het verder ontwikkelen van de organisatie in de komende jaren, blijvend richting te geven. Bij keuzes die gemaakt worden kan hier steeds op worden teruggevallen.

Alternativen
Het alternatief is om de koersbepaling (nog) niet vast te stellen. Het niet vaststellen van het koersdocument leidt tot vertraging in het vervolg van het besluitvormings- en opbouwproces. Ook halen we dan niet de deadlines/mijlpalen die met Tytsjerksteradiel zijn afgesproken in het kader van het ontvlechtingsproces en komt het plaatsingsproces van medewerkers in het gedrang.

Kanttekenings/risiko's
1. *De koers wordt niet volledig gedragen of herkend*
   De uitkomsten van de Dialoogsessies met raadsleden en medewerkers gaven uitkomsten

die op veel onderdelen sterk vergelijkbaar zijn. Voor degenen die aan deze Dialoogsessies hebben deelgenomen, zal de vertaling in de Koersbepaling geen verrassing zijn.

2. *De koers wordt niet als concreet genoeg ervaren*
   Er is door Rijnconsult een duidelijke knip gezet tussen Koersbepaling en Koersvertaling. Hiermee is helder 'waar de raad van is' en 'waar het college van is'.
   De Koersbepaling kent een zeker abstractieniveau, terwijl sommige betrokkenen liever al naar een concrete invulling zouden gaan. Dat hoort echter tot de Koersvertaling en zal de komende maanden zijn beslag krijgen.

3. *De koers wordt niet vastgesteld*
   Indien de koers niet tijdig wordt vastgesteld loopt het proces vertraging op. Gezien de zeer strakke planning van ontvlechting en opbouw, is het risico reëel dat de organisatie dan niet op 1 januari 2025 klaar is om alle taken zelfstandig uit te gaan voeren. Gezien de reacties vanuit de raad bij de verschillende bijeenkomsten kwam naar voren dat hetgeen geschetst werd goed herkenbaar was en de verwachting is dat dat met het koersdocument ook het geval zal zijn.

Finânsjes
Het vaststellen van het Koersdocument kent op zichzelf geen financiële aspecten. De ontvlechting en opbouw uiteraard wel.
Incidentele kosten opbouw 2024: Voor wat betreft de opbouw worden de benodigde aanvullende incidentele kosten nog in beeld worden gebracht. Dat gebeurt in het Programmaplan Opbouw Achtkarspelen, dat momenteel in voorbereiding is (planning medio februari 2024 gereed).
Het college streeft ernaar om benodigde aanvullende middelen via de reguliere P&C cyclus in begrotingswijzigingen van april 2024 ter besluitvorming aan de raad voor te leggen.
De inzet van de ambtelijke organisatie vanuit de WM voor opbouw en ontvlechting vindt plaats voor beide gemeentelijke opbouwtrajecten en daarbij is ingezet op een gelijk aandeel (50-50).

Structurele kosten nieuwe organisatie: Als het gaat om de structurele kosten van de nieuw op te bouwen ambtelijke organisatie Achtkarspelen: deze kunnen pas verder worden uitgewerkt parallel aan en naar aanleiding van het vast te stellen inrichtingsplan. Vanwege de ontvlechting en opbouw zijn voor het begrotingsproces 2025 speciale uitgangspunten vastgesteld. De financiële effecten volgend uit het proces van koersvertaling en inrichtingsplan, zullen naar verwachting in mei 2024 worden voorgelegd, conform de vastgestelde uitgangspunten en vervolgens financieel vertaald worden in de vast te stellen begroting 2025-2028.

Dit geldt ook voor eventuele te voorziene incidentele opbouw- of doorontwikkelkosten in 2025.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje
Door middel van het participatieplatform DenkMee hebben inwoners kunnen reageren op twee vragen gerelateerd aan de vraag: 'In wat voor gemeente wilt u wonen?'.

Kommunikaasje
Er is een intern communicatieplan en -kalender voor de ontvlechting en opbouw, die worden uitgevoerd.

Yntegraliteit
De Koersbepaling heeft relatie met alle afdelingen. Voor de vervolgfase van Koersvertaling zullen op verschillende manieren medewerkers worden betrokken om mee te denken over het inrichtingsplan. Daarnaast is er continu afstemming met het programmateam ontvlechting.

Previnsje
N.v.t.

Gearwurking
Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel volgen ieder hun eigen opbouwtraject, maar met dezelfde planning en mijlpalen. Hierover vindt onderling afstemming plaats en er is sprake van een gezamenlijke communicatie-aanpak.

Ferfolchtrajekt
Koersbepaling:
29 februari behandeling vaststelling Koersdocument in raad
Koersvertaling:
14/21 mei vaststelling koersvertaling/inrichtingsplan in college (definitief)

Evaluaasje
N.v.t.

Buitenpost, 6 februari 2024

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris, burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong dhr. mr. O.F. Brouwer

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 6 februari 2024, punt nr.: 9;

Beslút:

1. Het document ‘Koersbepaling: Bouwen aan de gemeente Achtkarspelen’ vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Achtkarspelen van 29 februari 2024.

De griffier,	De voorzitter,
Dhr. mr. G.J. Andringa	Dhr. mr. O.F. Brouwer